

Skladba (VV, poměry, vzorce souvětí) - řešení

1. V následujících souvětích jsou dvě věty hlavní, spoj je se správnými poměry:

Němečtí fotbalisté měli velkou převahu, branku ale vstřelili Španělé.

Buď odejdeš ty, nebo opustím místnost já.

Byl šťastný, neboť prožil nejlepší úspěch své kariéry.

Její práce byla oceněná, chystá se proto na slavnostní vyhlášení.

Nejen že vystupoval jako první, pokořil dokonce dlouholetý rekord.

Uviděla v dálce jelena a vydala se za ním.

odporovací
vylučovací
příčinný
důsledkový
stupňovací
slučovací

2. Doplň věty tak, aby v souvětí vznikla uvedená vedlejší věta:

Třebaže se cítil nejslabší, šel do boje s plnou silou.

Pokud si obleče teplou bundu, určitě mu už nebude chladno.

Kdo vymyslí něco pro druhé, ten jistě sklídí uznání.

Schytala pár facek, protože si opravdu zasloužila.

Pozorovala srnky, jak se pasou na louce.

Po letech potkala spolužačku, se kterou dlouho seděla v lavici.

přípustková
podmínková
podmětná
příčinná
doplňková
přívlastková

3. Označ správně vedlejší věty, které se hodí místo podtržených částí vět:

Vyprávěl mi zážitky z prázdnin.

- a) že byly prázdniny.
- b) protože byl na prázdninách.
- c) co zažil o prázdninách.

Přišel jsem popřát ti vše nejlepší.

- a) abych ti popřál vše nejlepší.
- b) že ti popřát vše nejlepší.
- c) protože popřeji vše nejlepší.

Byli jsme zvědaví na jeho výsledky.

- a) jaké jsou jeho výsledky.
- b) že má výsledky.
- c) které jsou jeho výsledky.

Po návratu domů jsme si vyprávěli o filmu.

- a) Buď po návratu domů,
- b) Jak jsme se vrátili domů,
- c) Když jsme se vrátili domů,

Jirka sedící na stole seskočil rychle dolů.

- a) který sedí na stole
- b) co sedí na stole

c) protože sedí na stole

Moje babička z Brodu k nám přijela.

a) třebaže je z Brodu

b) neboť je z Brodu

c) která je z Brodu

V televizi ohlásili zahájení výstavy.

a) jak zahájit výstavu

b) že zahájili výstavu

c) jestliže zahájili výstavu.

4. Změňte větu vedlejší na větný člen:

Protože byla nemocná, nemohla přijít do školy. ___ **Pro nemoc** nemohla přijít do školy.

Sledujeme naučné pořady, abychom se dozvěděli nové informace.....Sledujeme naučné pořady **pro získání nových informací**.

Třebaže má své špatné vlastnosti, je v kolektivu oblíbený...! **přes své špatné vlastnosti** je v kolektivu oblíbený.

Moje kamarádka, která pochází z vesnice, byla u nás na návštěvě.....Moje kamarádka **pocházející z vesnice** byla u nás na návštěvě.

Když je léto, všichni žáci a studenti mají prázdniny.....**V létě** mají všichni žáci a studenti prázdniny.

Až se bratr vrátí, pojedeme na nákup.....**Po návratu bratra** pojedeme na nákup.

Kdo přijde pozdě, nemá místo k sezení.....**V případě pozdního příchodu** není místo k sezení.

5. K těmto souvětím vytvoř správné vzorce souvětí (včetně druhu souvětí, druhu vedlejších vět a významových poměrů):

a) Přítel, kterému jsem věřil, moji důvěru zklamal, protože jsem zjistil, že mi lhal.

SP: 1VH, kterému 2VV (přívlastková), 1VH, protože 3VV (příčinná), že 4VV (předmětná).

b) Náhle se loď zastavila, ačkoli nebyla zakotvena a ačkoli se lodníci opírali do vesel, co jim síly stačily.

SP: 1VH, ačkoli 2VV + ačkoli 3VV(přípustkové obě), co 4VV (měrová).

c) Začalo pršet, ba dokonce hřmít, ale turisty to neodradilo od cestování, které velmi milovali.

SS: 1VH, ba dokonce 2VH (poměr stupňovací), ale 3VH (poměr odporovací), které 4VV (přívlastková).

6. Vytvoř souvětí podle zadaných vzorců:

a) Když 1VV, 2VH a 3VH. **např. Když jsem přišel ze školy, učil jsem se a pomáhal rodičům.**

b) Jakmile 1VV, 2VH, aby 3VV. **např. Jakmile se ochladilo, lidé vytáhli teplé oblečení, aby jim nebyla zima.**

c) 1VH, protože 2VV, že 3VV. např. Šli jse do kina, protože jsme slyšeli, že je to velmi zajímavý film.